

Saarna 23 06 2019

Luuk. 16:19-31

Jeesus puhui tämän vertauksen:

”Oli rikas mies. Hänen vaatteensa olivat purppuraa ja hienointa pellavaa, ja päivästä päivään hänen elämänsä oli pelkkää yllisyyttä ja juhlaa. Mutta hänen porttinsa pielessä virui köyhä Lasarus, täynnä paiseita. Köyhä olisi nälkäänsä halunnut syödä niitä ruokapaloja, joita rikkaan pöydältä putoili. Koiratkin tulivat siihen ja nuolivat hänen paiseitaan.

Sitten köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Abrahamin huomaan. Rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin. Kun hän tuonelan tuskissa kohotti katseensa, hän näki kaukana Abrahamin ja Lasaruksen hänen rintaansa vasten. Silloin hän huusi: ’Isä Abraham, armahda minua! Lähetä Lasarus tänne, että hän kastaisi sormenpäänsä veteen ja vilvoittaisi kieltäni. Näissä liekeissä on kauhea olla.’ Mutta Abraham sanoi: ’Muista, poikani, että sinä sait eläessäsi hyvän osan, Lasarus huonon. Nyt hän saa täällä vaivoihinsa lohdun, mutta sinä saat kärsiä tuskaa. Sitä paitsi meidän välillämme on syvä, ylipääsemätön kuilu, niin ettei täältä kukaan voi tulla teidän luokseen, vaikka tahtoisikin, eikä sieltä pääse kukaan kuilun yli meidän puolellemme.’ Rikas mies sanoi: ’Isä, minä pyydän, lähetä hänet sitten vanhempieni taloon. Minulla on viisi veljeä - hänen pitäisi varoittaa heitä, etteivät hekin joutuisi tähän kärsimyksen paikkaan.’ Abraham vastasi: ’Heillä on Mooses ja profeetat. Kuulkoot heitä.’ ’Ei, isä Abraham’, mies sanoi, ’mutta jos joku kuolleiden joukosta menisi heidän luokseen, he kääntyisivät.’ Mutta Abraham sanoi: ’Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, ei heitä saada uskomaan, vaikka joku nousisi kuolleista.”

Saarna

Milloin sinä autoit edellisen kerran hädässä olevaa lähimmäistäsi? ... Milloin viimeksi huomasit, että joku tarvitsee juuri sinua? ... Milloin viimeksi tajusit, että on oikeasti todella paljon ihmisiä, jotka tarvitsevat juuri sinun apuasi? Tämän päivän evankeliumissa on runsaasti opetuksia meille, joista lähimmäisen rakkauden teema on yksi tärkeimmistä.

Se, että nykysuomalainen elää äärimäisessä köyhyydessä ei ole kovin yleinen, mutta köyhyys ja siihen liittyvät ongelmat eivät ole kadonneet. Muu maailma ja muun maailman köyhät ovat nyt paljon lähempänä kuin kaksituhatta vuotta sitten. Lähimmäisemme asuvat **myös** esimerkiksi kolmannessa maailmassa, ja me näemme heitä televisiossa ja netissä. Hyväntekeväisyysjärjestöjen kautta me voimme auttaa köyhiä ihmisiä kaukaisissa maissa paljon helpommin kuin oli mahdollista auttaa vaikka toisessa **maakunnassa** asuvia köyhiä raamatullisina aikoina.

Tässä tämän päivän evankeliumin vertauksessa ero rikkaan ja köyhän miehen välillä on kuvattu äärimmäisellä tavalla. Rikas mies oli ilmeisesti menettänyt todellisuuden- ja kohtuullisuudentajunsa: hänen koko elämänsä oli pelkkää juhlaa. Hänellä oli yllin kyllin ruokaa ... mutta ei antanut muruakaan Lasarukselle. Ja Lasarus kuvaillaan äärimäisen köyhäksi. Ei riittänyt, että oli köyhä, vaan hän oli myös nälkäinen ja sairas. Koirien seura vain lisäsi hänen ahdinkoaan: mikään ei olisi ollut niin nöyryyttävää Lähi-idän ympäristössä kuin että koirat – likaiset eläimet – nuolivat ihmisen paiseitaan. Toisaalta koirat ainakin huomasivat Lasaruksen, rikas mies ilmeisesti **ei -saati**, että olisi **auttanut** häntä. Hän ei ollut välttämättä ilkeä tai julma, mutta oli täysin välinpitämätön. Ahneus ja elämän mukavuuksien rakkaus oli sokaissut hänet muiden tarpeisiin. Hän tuli kyllä katumukseen, mutta liian myöhään: hän oli jo helvetissä.

Tunnen jotakin sääliä rikasta miestä kohti. Hänen avunpyynnöt helvetin leikeissä ovat surullisia. Valitettavasti hän oli jo tehnyt hänen päätöksensä elämässä. Hän oli päättänyt elää ilman rakkautta, välittämättä muista. Jumala oli lähettänyt köyhän Lasaruksen hänen luokseen, mutta rikas mies ei auttanut häntä. Hän, niin kuin hänen veljensä, olisi voinut lukea Raamattua, Mooseksesta, laista ja profeetoista, mutta ilmeisesti hän ei ollut tehnyt näin. Hän oli saanut mahdollisuuksia mutta oli valinnut kylmän ja itsekkään tien omaan kadotukseensa. Johannes Evankelista muistuttaa meitä toisessa lukukappaleessa, että ”Se, joka ei rakasta veljeään, jonka on nähnyt, ei voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole nähnyt. Tämän käskyn me

olemmekin häneltä saaneet: joka rakastaa Jumalaa, rakastakoon myös veljeään.” Rikas mies **ei** rakastanut veljeään.

Raamattu kehottaa meitä välttämään ahneutta ja sen sijaan koota aarteita taivaaseen. Tämä ei ole aina helppoa. Elämä on **yhä enemmän** täynnä mukavuuksia, paljon enemmän kuin kaksituhatta vuotta sitten, enemmän kuin vaikka minun omassa lapsuudessani. Nuorempana en edes kuvitellut, että olisi joskus kymmeniä televisiokanavia saatavilla (meillä oli peräti 3, iltaisin), tai valtavasti tietoa ja viihdettä saatavilla netin kautta, tai niin laaja valikoima ruokatuotteista ja muita tavaroita maailman kaikista kolkista kaupoissa. Ja – toisin kuin raamatulliseen aikaan – ne ovat tavallisten ihmisten ulottuvilla. Minusta tämän vertauksen ”rikas” viittaa melkein meihin **kaikkiin**, Pohjois-Euroopan yhteiskunnan kansalaisiin kaksituhatta luvulla. Samalla tämän vertauksen **varoitus** on meille kaikille.

Mitä tarvitaan, jotta ihminen pystyy katsomaan oman kuplansa ulkopuolelle ja huomaamaan muiden kärsimyksen? Rikas mies ei huomaa köyhää lähimmäistään, vaikka hän on siellä ihan näkyvissä, viruen hänen portillaan. Tämä portti on fyysinen merkki erosta köyhän ja rikkaan miehen elämän välissä. Rikas ei lähde omasta kartanostaan, köyhällä ei ole asiaa portin toisella puolella. Ero on kuin kuilu taivaan ja helvetin välissä vertauksen toisessa osassa. Nykymaailmassakin on portteja, muureja ja näkymättömiä rajoja rikkaiden ja köyhien välissä. Joskus meidän on pakotettava itsemme näkemään miten muilla menee, niillä, jotka eivät kuulu meidän kuplaamme.

Milloin olisi hyvä ajankohta kurkistaa kuplan ulkopuolelle? Miksei tänään? Kuka ties, ehkä kertomuksen rikas mies aikoi auttaa Lasarus, mutta lykkäsi sitä lykkäämistään ... ja yhtäkkiä oli liian myöhäistä. Meilläkään ei ole syytä lykätä meidän hyviä tekojamme. Me voimme aloittaa elämään parempaa elämää rakastaen lähimmäistämme tässä ja nyt.

Entäs köyhä Lasarus? Hän on yhtä tärkeä hahmo kuin rikas mies. Hänen nimensä tarkoittaa ”Jumala auttaa.” Häntä kuvaillaan nojaten Abrahamin rintaa vasten niin kuin Johannes nojasi Jeesuksen rintaa vasten viimeisellä aterialla. Sieltä hän löysi lohdutusta ja turvaa niin kuin me löydämme lohdutusta ja turvaa Jeesuksen helmasta. Lasarus on halveksittu, yhteiskunnan hylkiö, mutta Jumalalle äärimäisen tärkeä ja rakas. Hän edustaa uskovaista ihmistä, joka kärsii paljon, mutta sietää sitä menettämättä hänen uskoaan. Hän on malli kaikille meistä siitä, miten voi hyväksyä kärsimyksen valittamatta ... tuntematta kateutta tai katkeruutta ... ja luottaen Jumalaan. Ja Jumala kyllä auttaa häntä. Se, että Jumalan valitsemat palkitaan on yhtä tärkeä opetus kuin että kiittämättömät rangaistaan.

Mitä Lasarus olisi sanonut Jumalalle? Olisiko hän ollut vihainen Jumalalle? Tuskin. Hän olisi varmaankin halunnut kiittää Jumalaa, kun sai kokea Jumalan rakkautta ja lohdutusta.